

Bódy Tivadar.

— Az új polgármester. *WT*

A régi Pesten, a tizenhetedik és a tizennyolcadik században nevezetes nap volt Szent György napja: ősi hagyomány szerint ezen a napon választott a város polgármestert, de később, a mikor nőni és sokasodni kezdett a város, az új polgárok nem tartották tiszteletben a régi szokásokat és körül elül száz esztendeje, hogy feledésbe ment Szent György napjának ez a pesti nevezetessége. Vélebenség, hogy ma, a mikor a főváros közgyűlése egyhangú lelkesedéssel polgármesterré választotta Bódy Tivadart, éppen Szent György napja van s e nevezetes dátumról bizonyára senki sem tud már, sem a bizottsági tagok, sem a polgárok, legföljebb a levéltár tisztviselői, a kik hivatalból kutatják a régi polgárok szokásait és cselekedeteit. Jó volna pedig, ha nem minden hagyomány enyészne el az idővel, (a monda szerint a pozsonyi tanácsülésen egyszer megjelent az ördög és rögtön elvitte magával az egyik szigorú tanácsurat), a régi szokások önkéntelenül visszavezetnék gondolatainkat a múltba s a város polgárságának képviselői ma, Szent György napján, megkérdezhették volna Bódytól: vállalja-e a régi pesti polgármesterek programját, a fizikrajcáros húst és a négykrajcáros bort?

És a hogy Bódyt láttuk, jovialis arcát, szelid, őszinte tekintetét, lehetetlenség volt, hogy eszünkbe ne jussanak a régi pestiek, a kiket minden drága emlékek idekötött, a kik őszintén szerették a város köveit; az ódon házakat, me-

lyekre apáik és anyáik tekintete esett s a szelid hajlásu hegyeket, melyeknek lombos fái között fiaik játszadoztak. Bódy közülük származik. Családja a régi pesti patricius családok közül való: nagyapja a pesti egyetemen a római jog tanára volt, közbecsülésben és közszeretben élő tudós, apja pedig, Baintner Imre, híres ügyvéd, vezére a hatodik kerület bizottsági tagjainak, a kinek igen nagy volt a tekintélye a városban. Az új polgármester itt született a Hatvani-utca 2. számú házában, szóval nemcsak Pesten, hanem Pestnek abban a részében, a melynek házait még a pesti ősök építették. A házat azóta lebontották, sőt eltűnt az egész utcasor is és a Kossuth Lajos-utcává szélesült Hatvani-utca már csak a régi pestiek emlékezetében él.

Talán furcsa az első pillanatra, hogy szinte tüntetően Pestet és a régi, néhány évtizede eltűnt Pestet emlegetjük, de ne felejtjük el: az új Budapest mindössze negyvenöt esztendő és ez alatt az idő alatt sokszor irányították a sorsát olyanok, a kik nem voltak idevalók. Nem azt akarjuk ezzel mondani, mintha nem viselték volna szívükön a város érdekeit, de más az, a mikor valaki a szülővárosáért dolgozik, melyben apái éltek s melyhez ifjuságának folyton édesbébb erő emlékei fűzik; a szeretete melegebb, a figyelme aggodóbb és közvetlenebbek a gondolatai. És Bódyról elsősorban azt kell megemlégtünk, hogy egész pályáján keresztül a főváros különös szeretete hevítelte; nem az, a mely a kötelességszerű munka pontos és lelkiismeretes elvégzésében nyilvánul, hanem ennél nagyobb és hatalmasabb: az ősi pestié, a kinek nemcsak a fejlődésért kell rajongania, hanem egyuttal fél-

nie is, nehogy a bevándorlók mohósága és sokszor szeretetlensége rossz irányba terelje ezt a fejlődést.

Bódy mint dijak kezdte városi pályáját 1886-ban s e harminokét esztendő alatt a közgazgatás minden ágában működött. Nem célunk, hogy e helyütt részletesen méltassuk, mit dolgozott, mit alkotott, hiszen ehhez a statisztikai adatok egész sorára volna szükségünk, hogy világosan kimutathassuk: ez a reformja lejjebb szállította Budapesten a halalozás arányszámát, emez hatalmas bevételhez juttatta a főváros háztartását, amaz pedig kényelmesebbé, jobbá tette a pesti életet. Sok tisztviselőnek szerencséje, hogy a közigazgatásban, ebben a nagy Dunában elvegyül a Garam vagy a Vág tiszta vize a csatornáéval — ki tudná azokat kiválasztani? — de Bódy munkásságát éppen az jellemzi, hogy mindig egyéni, mindig a közönségesen fölül-emelkedő volt, a melyet, ha nem is állt volna helyt érte, meg lehetett ismerni. Fiatal tanácsjegyző volt, a mikor a VI. kerületi előjáráságon sok szabálytalanságnak jöttek a nyomára s őt küldték ki rendet csinálni: energiáját, páratlan munkaerejét akkor ismerték meg valójában és mindenki természetesnek találta, hogy a mikor tanácsos lett, rögtön a legfontosabb, legnehezebb ügyosztály, a pénzügyi élére került. Még jóval tanácsossá váló megválasztása előtt a főváros több fiatal, tehetséges tisztviselője megváltoztatta a nevét: Sacher Istvánból Bárczy István lett, Amtmann Gézából Almády Géza s ekkor vette föl Baintner Tivadar édesanyjának, Iosonci Bódy Máriának nevét, a kinek magyar nemességét is ráruházta később a király. Mint

tanácsos, később pedig mint alpolgármester, Bárczy leghivebb és legtehetségesebb munkatársai közé tartozott; a nagy tervekből és alkotásokból, melyek Bárczy nevéhez fűződnek, alaposan kivette a részét, a mi természetes is, ha számba vesszük, hogy Bódy ama ritka tisztviselők közül való, a kikben nagy gyakorlati érzék van. Az elmúlt tizenkét esztendő, Bárczy polgármestersége a lázas alkotások ideje volt; Bárczy valósággal átformálta a várost, a melynek közigazgatási föladatait nem csak kibővítette, hanem új föladatokat is tűzött elé: a gyárosét, a kereskedőét, az iparosét, sőt még a termelőét is. Nem mondjuk, hogy minden sikerült, a mit e tizenkét év alatt teremtettek, de a mi sikerült, abban föltétlenül nagy része van Bódy gyakorlati érzékének. Bárczy fejből egymásután patantak ki a tervek; a mire az egyik megvalósításához hozzákezdték, már más tervet csillogtattott, nagyszabásu és pompásat s tulnyomóan Bódyra maradt a gyakorlati végrehajtás föadata. És itt van az a munkaprogram, a mely Bódyra, mint polgármesterre vár: konzerválni azokat az alkotásokat, a melyek a teremtés e lázas idejében születtek, megerősíteni, életképessé tenni azokat, melyek ma még gyöngék s általában rávinni a főváros háztartását arra az alapra, a mely a nyugodt és egyenletes fejlődés lehetőségét biztosítja.

Sok alkotása, munkája közül a legkisebbet szereti legjobban az új polgármester. A Jánoshegy csucsán, Budapest legmagasabb pontján a nemesszívü és áldozatkész Glück Frigyes segítségével megépíttette az Erzsébet-kilátót, ezt a kőből faragott ékszert, a honnét pompás kilátás nyílik Budapest hatalmas határára. Ide jár most is gyakran s 1914-ben ide vitte föl Károly királyt és

Zita királynét, hogy innen, e fenséges perspektívából nézzék az ódon Budát, a Vár évszázados házait s az ifju Pestet, palotatömbjeivel, tornyai-
val és gyárkéményeivel; a várost, melyet néhány évtized alatt zöld réten és sárga buzatáblán teremteit a nemzet ezeréves ereje.

El lehet mondani, hogy mindenki örült megválasztásának, de talán legjobban a tisztviselők, a kik a legközelebről ismerik egyéniségének különös szereteireméltóságát; jó kedvét, tiszta ambicióját s azt a határtalan készségét, a mellyel mindig a mellé áll, a ki kér s a kin segíteni kell. Ő volt az a hivatalfőnök, a kinek mikor kislánya született, még azt is a tisztviselőivel vitatta meg, hogy milyen nevet adjon neki; közvetlenség, bizalmasság uralkodik körülötte s ebben lesz része minden budapesti polgárnak, a kit ügyeshajos dolga Bódy elé visz.

A bizottsági tagok szavazatukkal dokumentálták Bódy népszerűségét s az öreg Ehrlich G. Gusztáv dőlyfösen jelentette ki:

— Minden polgármester a hetedik kerületből kerül ki!

A mit ugy kell érteni, hogy a VII. kerületi előljáráson dolgozott valamikor néhai Vasziliévits alpolgármester, Bárczy, Bódy, Déri, sőt egy időben együtt voltak hárman: Vasziliévits, a tanácsjegyző, Bódy, a fogalmazó és Bárczy, a díjnok.

Az ünneplés, melyben a közgyűlésen részesítették, őszinte volt: a pompás tisztviselőt, a jó barátot s a nemesszívü embert üdvözölték az új polgármesterben, a kit a nagyközönség is közelebről fog megismerni, akárcsak a régi pesti polgármestereket, mihelyt hozzákezdhet irányító munkájához.

Hegedűs Gyula.